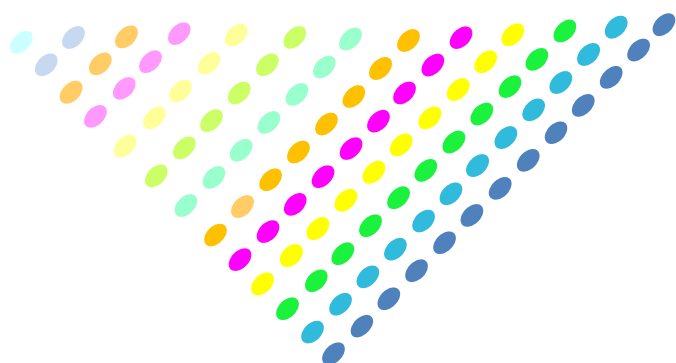

PROGRAMAS

1º Curso

2010-2011

ÍNDICE

1º Cuadrimestre

Páx

-
- **Socioloxía Xeral (Formación Básica)..... 4**
 - **Fundamentos de Dereito (Formación Básica)..... 6**
 - **Fundamentos de Psicoloxía (Formación Básica)..... 10**
 - **Fundamentos de Política Social (Formación Básica)..... 14**
 - **Fundamentos de Traballo Social (Obrigatoria)..... 16**

2º Cuadrimestre

Páx

-
- **Historia dos Sistemas de Benestar Social (Formación Básica). 19**
 - **Antropoloxía Social e Cultural (Formación Básica).....21**
 - **Fundamentos de Economía (Formación Básica)..... 23**
 - **Historia do Traballo Social (Obrigatoria)..... 28**
 - **Ética e Traballo Social (Obrigatoria)..... 30**

1º Cuadrimestre

Código Contido	Nome	Curso académico	Idioma
G3171101	Socioloxía Xeral	2010/2011	Galego

Obxectivos da materia

- .- Coñecer e comprender os conceptos básicos e teorías da Socioloxía.
- .- Coñecer e comprender os principais feitos e os problemas sociais, e saber relacionalos coa práctica do Traballo Social.
- .- Coñecer e ser capaz de aplicar mecanismos de identificación, análise e medida dos problemas sociais e das necesidades derivadas das situacións de exclusión, discriminación e opresión nas que intervén o Traballo Social e as formas de intervención para combatelas.

Contidos

- Tema 1. A Socioloxía como ciencia social. Problemas e perspectivas da Socioloxía: os principais paradigmas da Socioloxía.
- Tema 2. A orixe da Socioloxía como ciencia, As interpretacións sociolóxicas de August Comte, As interpretacións sociolóxicas de Karl Marx, As interpretacións sociolóxicas de Emile Durkheim, As interpretacións sociolóxicas de Max Weber.
- Tema 3. Cultura. Definición. Compoñentes e características do sistema cultural. Normas, valores, crenzas e símbolos. Funcións sociais da cultura.
- Tema 4. Rol e Status. Definición de rol social, Tipoloxía do rol, Conflito de rol e a resolución de conflitos de rol.
- Tema 5. O proceso de socialización. As etapas do proceso de socialización. Os principais axentes e medios ambientais de socialización: a familia, a escola, os grupos de iguais e o traballo, e medios de comunicación de masas.
- Tema 6. Xénero e sociedade. A socialización do xénero. Patriarcado e sexismo. Feminismo e sociedade. A sexualidade. A homosexualidade. Sexualidade e cambio social.
- Tema 7. Conformidade e desviación social. Comportamiento desviado en socioloxía. Desviación e formas de adaptación social.
- Tema 8. O control social. Concepto e funcións do control social. Mecanismos, sistemas ou niveis de control social.

Bibliografía básica e complementaria

- ARIÑO, A. (1997): Sociología de la cultura. La construcción simbólica de la realidad, Barcelona: Ariel.
- BERIAIN, J. e ITURRATE, J. L. (eds.) (1998): Para comprender la teoría sociológica, Estella: Verbo Divino.
- DEL CAMPO, S. (ed.) (1988): Tratado de Sociología, Madrid: Taurus.
- GARCÍA FERRANDO, M. (coord.): Pensar nuestra sociedad. Fundamentos de Sociología, Valencia: Tirant lo Blanch.
- GUIDDENS, A. (1994): Sociología, Madrid: Alianza Editorial.
- MACIONYS, J. e PLUMMER, K. (2004): Sociología, Madrid: Prentice-Hall.
- MORIN, E. (1995): Sociología, Madrid: Tecnos.
- PHILLIPS, B. (1990) Sociología. Del concepto a la práctica, México: MacGraw-Hill.
- RITZER, G. (1993): Teoría sociológica, Madrid: McGraw-Hill.
- TEZANOS, J. F. (1995): La explicación sociológica. Una introducción a la Sociología, Madrid: UNED.

Competencias

- .- Ter a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes, facer valoracións e diagnósticos sociais, no ámbito da intervención social, que inclúan unha reflexión sobre temas actuais de indole social, científica ou ética.
- .- Coñecer a realidade social, as teorías sociais así como teorías sobre a cultura e a diversidade cultural.
- .- Capacidade de análise e síntese.
- .- Capacidade de comunicación oral e escrita.
- .- Capacidade de razoamento crítico.
- .- Capacidade de aprendizaxe autónomo.
- .- Capacidade de motivación pola calidade.

Metodoloxía da ensinanza

As sesións de aula nas aulas expositivas serán de una hora e media á semana. A súa finalidade é a explicación dos aspectos básicos de cada tema establecido no programa, proporcionando a información necesaria que permita ao alumnado o aprendizaxe autónomo.

A docencia interactiva, de 18 horas distribuídas no cuadrimestre, pretende que o alumnado, individual ou en grupo, desenvolva actividades de participación activa: discusión de casos, traballo con textos ou datos, aplicación de técnicas, destrezas e habilidades a supostos prácticos, etc.

A través das titorías asesórase ao alumnado para o desenvolvemento das actividades propostas de realización autónoma polo/a alumno/a, que supoñen un proceso de autoaprendizaxe.

Sistema de avaliación da aprendizaxe

Haberá un exame final será tipo test, correspondente á convocatoria oficial, que é necesario superar para aprobar a materia. Contará con vinte e cinco preguntas, con tres opcións de resposta cada unha delas. Para cada pregunta, só unha única opción será válida e verdadeira. Cada pregunta respondida correctamente terá un valor de 0,40 puntos. Será obrigatorio responder como mínimo quince preguntas. Admítase un máximo de tres fallos sen penalización algunha. A partir do cuarto erro, cada fallo será sancionado cun desconto de 0,40 puntos.

O exame final liberará o 70% da nota final.

O 30% restante da nota final se corresponderá coa avaliación continua, do seguinte xeito:

A asistencia do alumno na aula: 10% da nota final.

Os controis escritos: 10% da nota final.

Traballos entregados e/expostos na aula: 10% da nota final.

O sistema de control de asistencia é o establecido polo centro. O alumnado que xustifique a súa ausencia poderá compensar as faltas de asistencia ás sesións interactivas coa realización dun traballo a acordar co profesor, que deberá entregar por escrito. A puntuación correspondente á asistencia será como sigue:

10 ou máis asistencia: 1 punto.

De 7 a 9 asistencia: 0,75 puntos.

De 6 a 5 asistencia: 0,50 puntos.

De 4 a 3 asistencia: 0,25 puntos.

Tempo de estudos e de traballo persoal que debe dedicar un estudante para superala

O tempo de estudo e traballo persoal estimado que debe dedicar un estudante para a superación da Socioloxía Xeral é dun total de 99 horas distribuídas do seguinte xeito:

Estudo autónomo individual ou en grupo: 50 horas.

Exercicios: 15 horas.

Lectura de textos: 10 horas.

Elaboración de traballos, visualización de material: 20 horas.

Preparación para exposicións: 04 horas.

Recomendacións para o estudo da materia

Non hai recomendacións específicas, para alén do contacto periódico co profesor e a participación nas aulas interactivas.

PROGRAMA FUNDAMENTOS DE DEREITO

Curso 2010-2011

1º grao

Prof.: Luis Barreiro Carballal

Obxectivos da materia

- Coñecer e comprender o marco xurídico para as relacións persoais e familiares, especialmente entre os cónxuxes (matrimonio, separación e divorcio, unións de feito) e en relación os menores(dereitos e deberes dos nenos, a adopción e o acollemento, e a protección de menores).
- Coñecer e comprender os principios dos dereitos humanos e as normas internacionais que os garanten, así como os dereitos constitucionais.
- Coñecer e ser capaz de integrar no traballo social as esixencias que impoñen os marcos legais e as normas de prestación de servizos, incluíndo a natureza da autoridade, a aplicación práctica da lei, a responsabilidade legal, e as tensións entre normas xurídicas, políticas e prácticas.
- Coñecer o marco xurídico para a protección dos datos persoais.

Contidos

INTRODUCCIÓN AO DEREITO

1.O dereito como ordenación da vida social.

- a)Concepto de Dereito.
- b)Caracteres do Dereito.
- c)Clases do Dereito: Dereito obxectivo e subxectivo. Dereito natural, Dereito histórico e Dereito positivo. Dereito público e Dereito privado.

2.As fontes do ordenamento xurídico.

- a)Concepto de fontes: Enumeración e xerarquía.
- b)A Lei: Concepto. Caracteres. Clases e a súa xerarquía.
- c)O Costume: Concepto. Requisitos. Tipos.
- d)Principios xerais do Dereito. A equidade.

3.As normas xurídicas.

- a)Aplicación e interpretación das normas xurídicas.
- b)Eficacia das normas: Eficacia obrigatoria. Eficacia sancionadora. Eficacia das normas no tempo. Eficacia das normas no espacio.

4.A Constitución.

- a)O concepto de Constitución.
- b)Principios fundamentais: A Soberanía Nacional. A división de poderes. A representación política. A participación política.
- c)Organización institucional e territorial. A Coroa. As Cortes Xerais. O goberno e a administración. O Poder Xudicial. As Comunidades Autónomas.
- d)Dereitos e liberdades: O Tribunal Constitucional. O Defensor do Pobo. A dignidade da persoa. Dereitos e liberdades recoñecidos na Constitución.

5.O Dereito comunitario.

- a)As Comunidades Europeas. Órganos políticos e administrativos.
- b)Fontes do Dereito Comunitario.

DEREITO CIVIL APLICADO AO TRABALLO SOCIAL

6.O Dereito civil.

- a)Concepto e contido.
- b)A formación histórica do Dereito civil. A codificación.
- c)O Dereito foral.

7.A persoa, suxeito do dereito.

- a)Dereito da persoa e dereitos da personalidade.
- b)A persoa física. O seu comezo e extinción. A proba do nacemento e da morte.
- c)A capacidade da persoa. Capacidade xurídica e capacidade de obrar. Capacidade limitada, lexitimación e prohibicións.
- d)As persoas xurídicas. Concepto, clases e réxime xurídico.

8.O estado civil e a idade das persoas.

- a)O estado civil das persoas. Concepto e caracteres. Os diferentes estados civís. Títulos e accións do estado civil.
- b)A idade da persoa. A menor idade. A maioría de idade. A emancipación. A vellez.

9.A incapacidade e a incapacitación das persoas.

- a)A incapacidade natural.
- b)A incapacitación xudicial. Concepto, finalidade e natureza. Causas. Efectos sobre a capacidade de obrar. A incapacitación de menores. O internamento. A declaración de prodigalidade.
- c)As institucións de garda. A tutela, a curatela, o defensor xudicial e a garda de feito.

10.O domicilio, a veciñanza civil e a nacionalidade.

- a)O domicilio e a ausencia.
- b)A nacionalidade.
- c)A veciñanza civil.

11.O Rexistro civil.

- a)Concepto, antecedentes e organización.
- b)Proba dos feitos inscritos e rectificación do contido do Rexistro.

12.A familia e o parentesco.

- a)O Dereito de familia. Concepto, caracteres e contido.
- b)O parentesco. Concepto, clases e cómputo.
- c)A obriga de alimentos. Concepto. Clases e caracteres. Suxeitos obrigados ó pago de alimentos. Nacemento, forma de cumprimento e extinción da obriga de alimentos.

13.O matrimonio.

- a)Concepto e caracteres.
- b)Requisitos previos, simultáneos e posteriores.
- c)Efectos no ámbito persoal e patrimonial. Os réximes económicos regulados no Código civil.

- d)As parellas de feito.
- e)A separación. Concepto, clases e efectos específicos da sentenza de separación.
- f)O divorcio. Concepto, causas e efectos específicos da sentenza de divorcio.
- g)A nulidade. Concepto, causas, validación do matrimonio nulo e efectos específicos da declaración de nulidade.
- h)Efectos comúns á nulidade, separación e divorcio.
- i)O convenio regulador.
- j)A nulidade canónica e os seus efectos civís.

14. Tutela de menores.

- a)A filiación. Concepto, clases, determinación, proba e efectos.
- b)A filiación matrimonial. Concepto, presunción de paternidade e determinación legal.
- c)A filiación non matrimonial. Concepto e determinación.
- d)As accións de filiación.
- e)A filiación na lei de técnicas de reprodución asistida.
- f)A patria potestade. Concepto. Titularidade e Exercicio. Contido. Suspensión, privación e extinción. Patria potestade prorrogada e rehabilitada.
- g)A adopción.
- h)A garda e acollementos de menores. A garda asistencial. A tutela automática o “ex lege”. O acollemento. Os órganos competentes para o acollemento.

15. O Dereito de sucesións.

- a)A sucesión mortis-causa.
- b)Clases de sucesión. Sucesión testada, lexítima ou forzosa e intestada.

REGULACIÓN XURÍDICA DAS INSTITUCIÓNS DO TRABALLO SOCIAL

16. O réxime xurídico dos servizos sociais.

17. A protección de datos de carácter persoal.

18. Asociacións, fundacións e ONGs. A súa regulación e as relacións ca administración.

19. A formalización xurídica do voluntariado.

20. A cooperación internacional.

Bibliografía básica e complementaria

Bibliografía básica

MORENO QUESADA, Bernardo et al, Derecho civil de la persona y de la familia. Cuarta edición, Editorial Comares, Granada, 2006.

Bibliografía complementaria

ALES SIOLI, Javier; NAVARRO GONZÁLEZ, Rocío; TOSCANO GIL, Francisco, Derecho y Trabajo Social, Editorial Aconagua, Sevilla, 2007.

VALPUESTA GASTAMINZA, Eduardo, Derecho para universitarios, Eunate, Pamplona, 2001.

Competencias

Competencia Xeral:

Ter a capacidade de recoller e interpretar datos relevantes para a avaliación social e diagnósticos no campo da intervención social, que inclúen a reflexión sobre cuestións actuais de natureza social, científica ou ética.

Competencia específica:

Cofñecer a realidade social, as teorías sociais así como teorías sobre a cultura e a diversidade cultural

Competencias transversais:

Capacidade de análise e síntese
Capacidade de comunicación oral e escrita
Capacidade de razoamento crítico
Capacidade de aprendizaxe autónomo
Capacidade de motivación pola calidade

Metodoloxía da ensinanza: Clases maxistras con utilización de exemplos relacionados co traballo social. Realización de casos prácticos relacionados ca tutela xurídica dos colectivos. Comentarios de noticias de prensa. Realización de estudos sobre temas legais para o seu posterior debate na aula.

Sistema de avaliación da aprendizaxe: En relación cos exames, estes terán un peso do 75% da nota global, de xeito que o peso da avaliación continua será do 25%. A avaliación continua terá en conta a participación dos alumnos en clase, os controis escritos, os traballos entregados e ou expostos na clase.

A proba de examen será de carácter teórico práctico a modo de parcial liberatorio, consistente en trinta preguntas test, un tema a eleixir entre dous e un caso práctico, igual procedemento para o final. Á proba test daráselle un valor de 30 p. o tema de 10 p. e o caso práctico de 10 p. (total, 50 p.)

Tempo de estudos e de traballo persoal que debe dedicar un estudante para superala

Estudio autónomo individual ou en grupo: 50 horas
Exercicios: 15 horas
Lectura de textos: 15 horas
Elaboración de traballos: 15 horas
Visionado e comentario de películas ou documentais: 4 horas
TOTAL: 99 horas

Recomendacións para o estudo da materia

Manexo dun diccionario de terminoloxía xurídica, polo específico da mesma

Código Contido	Nome	Curso académico	Idioma
G3171103	Fundamentos de Psicoloxía	2010/2011	Galego

Obxectivos da materia

- Coñecer as achegas das distintas teorías psicolóxicas acerca do comportamento humano.
- Coñecer os procesos psicolóxicos básicos e elementos fundamentais que configuran o comportamento humano.
- Comprender a dimensión social dos procesos subxectivos e de formación de identidades persoais.
- Coñecer e ser capaz de analizar os procesos de interacción interpersoal.
- Identificar os procesos de formación, desenvolvemento e interacción dos grupos e comunidades.

Contidos

1. Perspectivas teóricas sobre o comportamento humano.
2. Bases biolóxicas do comportamento.
3. Percepción, atención e emoción.
4. Aprendizaxe e memoria.
5. Personalidade e comportamento social.
6. Cognición, linguaxe e pensamento.
7. procesos de socialización e interacción social.
8. Procesos grupais e intergrupais

Bibliografía básica e complementaria

- BACHS, J.; Psicología diferencial. CEAC, Barcelona. 1980
- BARON ROBERT A.: Psicología. Prentice Hall Hispanoamericana, S.A. México 1996 3ª ed.
- BUSS, A.H.; Psicología General, Limusa, México. 1978.
- DAVIDOFF, L.L.; Introducción a la psicología. McGraw-Hill, México. 1985.
- LAHEY, BENJAMIN.: Introducción a la Psicología. MacGraw-Hill, Madrid, 1999 6ª Ed.

- FLAVELL, J.H.; La psicología evolutiva de Jean Piaget. Paidós, Barcelona. 1982.
- HERBERT, M. : Psicología en el Trabajo Social. Ediciones Pirámide, Madrid, 1992
- MORALES, F ET AL (1999) Psicología Social. MacGraw-Hill, Madrid, 1999 2ª Ed.
- MYERS, D.G.; Psicología. Panamericana, Buenos Aires. 1988.
- PAPALIA, D.E.; Psicología del desarrollo "de la infancia a la adolescencia". McGraw-Hill, Bogotá. 1982.
- PAPALIA, D.E.; Psicología. McGraw-Hill, México. 1987.
- PUENTE ANIBAL.: Psicología básica. Introducción al estudio de la conducta. EUDEMA, S.A. Madrid, 1993.
- VEGA, VEGA, J.L.; Psicología Evolutiva. U.N.E.D. Madrid. 1984.
- WHITTAKER, J.O.; Psicología. Interamericana, México. 1984 4ªed.

Competencias

Xenéricas

Ter a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes, facer avaliacións e diagnósticos sociais no campo da intervención social, incluíndo unha reflexión sobre temas actuais de índole social, científica ou ética.

Específicas

Cofñecer a realidade social, as teorías sociais e teorías da cultura e da diversidade cultural.

Transversais

Capacidade de análise e síntese

Capacidade de comunicarse oralmente e por escrito

Capacidade de razoamento crítico

Capacidade de aprendizaxe autónomo

Capacidade da motivación pola calidade

Metodoloxía da ensinanza

As actividades formativas, que se establecen como docencia presencial e de contacto profesor/a- alumnado teñen unha asignación de 8,5 horas/ECTS11, e será do seguinte tipo:

- Docencia expositiva: Clases presenciais que non aspiran a unha participación activa destacada dos/as estudantes e que polo tanto pódense impartir en grandes grupos, tales como a clase maxistral , prácticas de encerado, etc
- Docencia Interactiva: Clases presenciais que aspiran a unha participación activa dos alumnos, tales como seminarios, prácticas de ordenador, practicas de campo, discusións de casos, aprendizaxe baseada en problemas, aprendizaxe por proxectos, traballo con texto ou datos, etc

Relación actividades/competencias polo tipo de materia

Docencia: 27 horas expositivas e 18 interativas

Dada a natureza da titulación prestase especial atención ás actividades presenciais. As sesións de aula en clase expositivas serán dunha hora e media por semana. O seu obxectivo é explicar os conceptos básicos de cada tema previsto no programa, introducindo información necesaria para permitir que os alumnos aprendan de forma autónoma.

A docencia Interactiva, de 18 horas distribuídas ao longo do cuadrimestre, pretende que o estudante, individualmente ou en grupos, desenvolva actividades de participación activa: discusión de casos, traballar con textos ou datos, aplicación de técnicas, destrezas e habilidades a supostos prácticos

Nas titorías asesorase o alumnado para o desenvolvemento das actividades propostas de realización autónoma polo/a alumno/a que supón un proceso de autoaprendizaxe

Sistema de avaliación da aprendizaxe

Criterios xerais de avaliación para a materia

A avaliación da materia efectuarase mediante unha avaliación continua e a realización dun exame final. A realización do exame terá un peso do 60% na clasificación global, de xeito que o peso da avaliación continua nestas disciplinas será do 40%. Na avaliación continua terase en conta a participación do estudante na clase, os controis escritos, os traballos entregados e/ou expostos na aula, e outros medios. Para aprobar a materia a nota mínima no exame non deberá ser inferior oa 5 (sobre 10), e non faltar máis do 10% as clases

Tempo de estudos e de traballo persoal que debe dedicar un estudante para superala

Estudo autónomo individual ou en grupo: 50 horas

Exercicios: 15 horas

Lectura de textos: 10 horas

Elaboración de traballos, visualización de material: 20 horas

Sondaxe bibliográfica: 4 horas

TOTAL: 99 horas

Recomendacións para o estudo da materia

- Non absorber pasivamente a información nova, senón que avalíe e reflexione de forma crítica o que se está estudando, o cal lle axudará para unha mellor retención
- Asistencia ás clases tanto teóricas como prácticas e a realización do traballo ó longo do cuadrimestre

Observacións

Realización de esquemas xerais para crear unha organización cognitiva na que se sitúen feitos e conceptos novos

Código Contido	Nome	Curso académico	Idioma
G3171104	Fundamentos de Política Social	2010/2011	Galego

Obxectivos da materia

- Coñecer os fundamentos e compoñentes da Política Social como disciplina académica e a súa relación histórica co Traballo Social.
- Coñecer e comprender o proceso histórico de reforma social, e as orixes, desenvolvemento e crise do Estado do Benestar.
- Coñecer e ser capaz de analizar as diferenzas entre os tipos. E modelos de política social, os seus valores de base e os seus resultados.

Contidos

Tema 1. O Estado como instrumento da acción política. A orixe do Estado. O Estado moderno. O Estado liberal. O Estado social. O Estado do Benestar.

Tema 2. As ideoloxías e as políticas sociais. Conservadurismo. Liberalismo. Socialismo. Anarquismo. Fascismo. Feminismo. Ecoloxismo. Nacionalismo. Os modelos de política social.

Tema 3. A formación e consolidación do Estado de Benestar. Antecedentes do Estado de Benestar no século XIX. Os comezos do Estado de Benestar no século XX. A consolidación e extensión do Estado de Benestar.

Tema 4. A crise do Estado de Benestar e a súa xestión. A reformulación do Estado interventor. A crise do Estado de Benestar a partir dos anos setenta. A xestión da crise nos anos oitenta: primeira reestruturación do Estado de Benestar. A xestión da crise nos anos noventa: segunda reestruturación do Estado de Benestar. O Estado de Benestar na actualidade; Perfil do Estado de Benestar hoxe en día; Estado de Benestar competitivo?; Estado de Benestar sustentábel?.

Tema 5. A formación, consolidación e reformulación do Estado social español. A experiencia española anterior á Constitución de 1978. A construción do "Estado social democrático y de derecho" proclamado pola Constitución de 1978. O desenvolvemento do Estado do Benestar: os gobernos socialistas (1982-1996) e os gobernos conservadores (1996-2004). Políticas sociais e o proceso de descentralización territorial.

Tema 6. A Política Social no marco da Unión Europea. ¿Que é a Unión Europea (UE)? A Política Social europea: perspectiva histórica. A Política Social europea no Tratado Constitucional europeo. Os instrumentos financeiros comunitarios e os programas para a Política Social común.

Bibliografía básica e complementaria

- ALEMÁN, C. e FERNÁNDEZ GARCÍA, T. (coord.) (2006): Política social y estado de bienestar, Valencia: Tirant Lo Blanch.
 ALEMÁN, C. e GARCÉS, J. (coord.) (1998): Política social, Madrid: McGraw-Hill.
 FERNÁNDEZ GARCÍA, T. e DE LA FUENTE, Y. (coords.) (2009): Política Social y Trabajo Social, Madrid: Alianza Editorial.
 MORENO, L. e PÉREZ YRUELA, M. (1993): Política social y estado del bienestar, Madrid: Ministerio de Asuntos Sociales.
 MUÑOZ, R. (ed.) (2000): El estado de bienestar en el cambio de siglo, Madrid: Alianza Editorial.
 RECIO E. (coord.) (1996): El Estado de bienestar, Barcelona: Departament de la Presidència, Generalitat de Catalunya.
 RUBIO, M^a. J. (1991): La formación del estado social, Madrid: Ministerio de Trabajo y Seguridad Social.

Competencias

- Ter a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes, facer valoracións e diagnósticos sociais, no ámbito da intervención social, que inclúan unha reflexión sobre temas actuais de indole social, científica ou ética.
- Coñecer a realidade social, as teorías sociais así como teorías sobre a cultura e a diversidade cultural.
- Capacidade de análise e síntese .
- Capacidade de comunicación oral y escrita.
- Capacidade de razoamento crítico.
- Capacidade de aprendizaxe autónomo.
- Capacidade de motivación pola calidade.

Metodoloxía da ensinanza

As sesións de aula nas aulas expositivas serán de dúas horas á semana. A súa finalidade é a explicación dos aspectos básicos de cada tema establecido no programa, proporcionando a información necesaria que permita ao alumnado o aprendizaxe autónomo.

A docencia interactiva, de 9 horas distribuídas en el cuadrimestre, pretende que o alumnado, individual ou en grupo, desenvolva actividades de participación activa: discusión de casos, traballo con textos ou datos, aplicación de técnicas, destrezas e habilidades a supostos prácticos, etc.

A través das titorías asesórase ao alumnado para o desenvolvemento das actividades propostas de realización autónoma polo/a alumno/a, que supoñen un proceso de autoaprendizaxe.

Sistema de avaliación da aprendizaxe

Haberá un exame final será tipo test, correspondente á convocatoria oficial, que é necesario superar para aprobar a materia. Contará con vinte e cinco preguntas, con tres opcións de resposta cada unha delas. Para cada pregunta, só unha única opción será válida e verdadeira. Cada pregunta respondida correctamente terá un valor de 0,40 puntos. Será obrigatorio responder como mínimo quince preguntas. Admítese un máximo de tres fallos sen penalización algunha. A partir do cuarto erro, cada fallo será sancionado cun desconto de 0,40 puntos.

O exame final liberará o 75% da nota final.

O 25% restante da nota final se corresponderá coa avaliación continua, do seguinte xeito:

A asistencia do alumno na aula: 5% da nota final.

Os controis escritos: 10% da nota final.

Traballos entregados e/expostos na aula: 10% da nota final.

O sistema de control de asistencia é o establecido polo centro. O alumnado que xustifique a súa ausencia poderá compensar as faltas de asistencia ás sesións interactivas coa realización dun traballo a acordar co profesor, que deberá entregar por escrito. A puntuación correspondente á asistente será como sigue:

10 ou máis asistencias: 0,50 punto.

De 7 a 9 asistencias: 0,40 puntos.

De 6 a 5 asistencias: 0,30 puntos.

De 4 a 3 asistencias: 0,20 puntos.

Tempo de estudos e de traballo persoal que debe dedicar un estudante para superala

O tempo de estudo e traballo persoal estimado que debe dedicar un estudante para a superación dos fundamentos da Política Social é dun total de 99 horas distribuídas do seguinte xeito:

Estudo autónomo individual ou en grupo: 50 horas.

Exercicios: 15 horas.

Lectura de textos: 15 horas.

Elaboración de traballos, visualización de material: 15 horas.

Preparación de exposicións: 04 horas.

Recomendacións para o estudo da materia

Non hai recomendacións específicas, para alén do contacto periódico co profesor e a participación nas aulas interactivas.

Código Contido	Nome	Curso académico	Idioma
G3171121	Fundamentos de Traballo Social	2010/2011	Galego

Obxectivos da materia

- Comprender criticamente a natureza do Traballo Social como profesión e como disciplina, e as súas relacións coas diversas Ciencias Sociais
- Identificar os principais grupos de persoas atendidas, tipos de problemas e de respostas, e espazos nos que se desenvolve o Traballo Social nunha sociedade diversa.
- Recoñecer os puntos de contacto e as diferenzas con outras profesións de axuda, da educación e a animación, e coa actividade voluntaria.
- Coñecer e ser capaz de analizar a relación entre as políticas institucionais, as esixencias legais e os límites profesionais no desenvolvemento do Traballo Social

Contidos

- O Traballo Social no contexto das Ciencias Sociais.
- Epistemoloxía, coñecemento, teoría e práctica.
- Natureza, obxecto, fins e obxectivos.
- Elementos constitutivos do Traballo Social: clientes, traballadores/as sociais e os marcos de acción.
- Principios filosóficos e éticos.
- Ámbitos de intervención, competencias e funcións dos traballadores/as sociais.
- A interdisciplinabilidade.
- O método en Traballo Social e principais modelos metodolóxicos. Técnicas

Bibliografía básica e complementaria

Básica:

DE ROBERTIS, Cristina (2003); Fundamentos del trabajo social. Ética y metodología ; Valencia; Nau Llibres
 FERNÁNDEZ GARCÍA, T (Coord), Fundamentos del Trabajo Social, (Col Política Social Servicios Sociales); Madrid; Alianza
 MORÁN CARRILLO; José María (2006); Fundamentos del Trabajo Social. Trabajo social y epistemología; Valencia; Tirant lo Blanch
 RICHMOND, Mary Ellen (1996) (e.o.1922) El caso social individual; Madrid; Talasa

Complementaria:

ACERO SÁEZ, Cándida (2002) "Teorías aplicadas en la práctica del TS" en Rev. Trabajo Social Hoy nº35 y 36
 ALAYÓN, Norberto (1981) Definiendo al Trabajo Social; Buenos Aires; Hvmantitas
 ÁNDER-EGG, Ezequiel (1992) Introducción al Trabajo Social; (Col Acción Social); Madrid; Siglo XXI de España Editores S.A.
 ARAMBARRI ESCOBEDO, Pedro (2002) "Viaje al país de la metodología"; Rev Servicios Sociales y Política Social nº57
 ASAMBLEA GENERAL DE COLEGIOS OFICIALES DE DTS Y AASS (1999) Código Deontológico de la Profesión de Diplomado en Trabajo Social; Madrid; Consejo Gral de Colegios Oficiales de DTS.
 BIESTEK, Felix (1066) Las relaciones de casework; Madrid; Aguilar
 COLOMER, Montserrat (1973) "Esquema del método de trabajo social" en RTS Nº75
 DE LA RED, Natividad (1993) Aproximaciones al Trabajo Social; Madrid; Siglo XXI
 ESCARTÍN CAPARRÓS, M.J (1992) Manual de trabajo social: modelos de práctica profesional; Alicante; Aguaclara
 ESCARTÍN CAPARRÓS, M.J. e SUÁREZ SOTO, Esperanza (1994) Introducción al Trabajo Social: Historia y Fundamentos teórico-prácticos; (Col Amalgama); Alicante; Aguaclara
 FERNÁNDEZ GARCÍA, T; ALEMÁN BRACHO, C. (Coords)(2003) Introducción al Trabajo Social; (Manuales Ciencias Sociales); Madrid; Alianza
 GARCÍA ALBA, J; MEILÁN MEILÁN, J.R. (1993) Hacia un nuevo enfoque del Trabajo Social; Madrid; Narcea
 HEALY, Karen (2001) Trabajo Social: Perspectivas Contemporáneas; (Colección Educación Crítica); Madrid; Morata S.L.
 HILL, Ricardo (1992) Nuevos paradigmas en Trabajo Social: lo social natural; (Col. Trabajo Social); Siglo XXI de España; Madrid
 HOWE, David (1999) Dando Sentido a la Práctica: Una introducción a la Teoría del Trabajo Social; Granada; Maristán
 KISNERMAN, N. (1985) Introducción al Trabajo Social; (Col. Teoría y Práctica); Buenos Aires; Hvmantitas
 LASCORZ FUMANAL, Aurelio (1998) "Modelos de Intervención en TS" en Revista Área Social nº1
 MAROTO SÁEZ, Angel Luis (2000) "Endocalidad en Trabajo Social. Gestionar la propia vida" en Trabajo Social Hoy nº28
 MARTÍNEZ, Mª José (Coord) (2000) Para el Trabajo Social: Aportaciones teóricas y prácticas; Granada; Maristán
 MOIX MARTÍNEZ, M. (1991) Introducción al Trabajo Social; Madrid; Trivium
 OLZA ZUBIRI, Miguel e HERNÁNDEZ ARISTU, Jesús (Comps) (2002) Trabajo Social: Cuestiones sobre el qué y el cómo. Zaragoza; Certeza
 PAYNE, MALCOLM (1995) Teorías contemporáneas del trabajo social; Barcelona; Paidós
 RANQUET MATHILDE (1996) Los modelos en trabajo social: Intervención con personas y familias; Madrid; Siglo XXI
 RUBÍ, Carmen (1989) Introducción al trabajo social; Barcelona; Llar del Libre
 SALCEDO MEGALES, Damian (2000) "La evolución de los principios del Trabajo Social" en Acciones e Investigaciones Sociales; nº11;
 VISCARRET, JUAN JESÚS (2007) Modelos y métodos de intervención en Trabajo Social; Madrid; Alianza
 VVAA (2003) "Un intento de reflexión sobre la ciencia y praxis del Trabajo Social" Rev.Servicios Sociales y política Social, nº62
 ZAMANILLO, Teresa; GAITÁN, Lourdes (1991) Para comprender el T

Competencias

Xenéricas:

. Posuír e comprender os coñecementos que definen ao Traballo Social como disciplina científica, incluíndo as súas teorías, métodos e ámbitos de aplicación, a un nivel que se apoia nas publicacións máis avanzadas e inclúe algúns dos aspectos máis relevantes que están na vangarda do coñecemento neste campo.

. Ter desenvolvidas as habilidades de aprendizaxe necesarias para continuar a súa formación e aprendizaxe no ámbito do Traballo Social cun alto grao de autonomía.

Específicas:

. Ter a capacidade para traballar e valorar de maneira conxunta con persoas, familias, grupos, organizacións e comunidades, as súas necesidades e circunstancias, promovendo o cambio, a resolución de problemas nas relacións humanas e o fortalecemento e a liberdade da sociedade para incrementar o benestar e a cohesión

. Coñecer a realidade social, as teorías sociais así como teorías sobre a cultura e a diversidade cultural.

Transversais:

- . Capacidade de análise e síntese
- . Capacidade de comunicación oral e escrita
- . Capacidade de razoamento crítico
- . Capacidade de aprendizaxe autónoma
- . Capacidade de motivación pola calidade

Metodoloxía da ensinanza

As sesións de aula en clases expositivas serán dunha hora e media á semana. A súa finalidade é a explicación dos aspectos básicos de cada tema establecido no programa, proporcionando a información necesaria que permita ao alumnado a aprendizaxe autónoma. Así mesmo incluírase nestas sesións a proxección de material audiovisual así como a exposición das tarefas realizadas polo alumnado. A docencia interactiva, de 18 horas distribuídas no cuadrimestre, pretende que o alumnado, individual ou grupalmente, desenvolva actividades de participación activa: discusión de casos; traballo con textos ou datos; aplicación de técnicas, destrezas e habilidades ante supostos prácticos, etc.

A través das titorías asesórase ao alumnado para a realización das actividades conducentes a desenvolver a capacidade de aprendizaxe autónomo

Poderán producirse cambios na metodoloxía cando así sexa acordado entre a profesora e o alumnado, e sempre que supoña unha mellora para a aprendizaxe.

Sistema de avaliación da aprendizaxe

A avaliación da materia realízase mediante a avaliación continua e a realización de probas parciais e exames finais.

- Realizaranse dúas probas escritas eliminatorias da materia para mostrar a asimilación de contidos. No caso de que a/o alumna/o non as supere ou non se presente poderá facelo nas convocatorias finais de exames. As probas escritas eliminatorias e / ou os exames finais teñen un peso do 70% sobre a cualificación global (máximo de 7 puntos obtidos tras a media das probas realizadas).

- A avaliación continua supón o 30% da cualificación global (máximo de 3 puntos). A avaliación continua contempla:

Asistencia ás sesións expositivas e interactivas: máximo 1 punto

Realización de tarefas: máximo 1 punto

Exposición de tarefas: máximo 1 punto

O sistema de control de asistencia aplícase de acordo cos criterios establecidos polo centro.

As causas polas que se poden xustificar as faltas de asistencia son as establecidas na Normativa de asistencia a clase nas ensinanza adaptadas ao espazo europeo de educación superior (Acordo do Consello de Goberno da USC do 25 de marzo de 2010).

O alumnado que xustifique a imposibilidade de asistir ás sesións expositivas e interactivas poderá compensar as faltas de asistencia coa realización e defensa dun traballo. A temática e a metodoloxía que hai que seguir, para esta compensación, será acordada entre a profesora e a/a alumna/ou.

Poderán producirse cambios no sistema de avaliación da materia cando así sexa acordado entre a profesora e o alumnado, e sempre que supoña unha mellora para a aprendizaxe.

Tempo de estudos e de traballo persoal que debe dedicar un estudante para superala

Estudo autónomo individual ou en grupo: 50 horas

Exercicios: 15 horas

Lectura de textos: 10 horas

Elaboración de traballos, visualización de material: 20 horas

Preparación de exposicións: 4 horas

Total: 99 horas

Recomendacións para o estudo da materia

A asistencia ás clases expositivas é clave para que o alumnado poida ir construíndo o corpo teórico da materia que en todo momento orienta a aprendizaxe práctico.

A participación nas clases interactivas é fundamental para a integración dos coñecementos teóricos e prácticos, e para situar o alumno/a en contextos profesionais.

Recoméndase ao alumnado que no desenvolvemento temporal da materia manteña un contacto periódica coa profesora encargada para a clarificación e a orientación bibliográfica precisa para poder profundar nas parcelas de maior interese.

2° Cuadrimestre

Código Contido	Nome	Curso académico	Idioma
G3171105A	Historia dos Sistemas de Benestar Social	2010/2011	Galego

Obxectivos da materia

- Coñecer e comprender o obxecto e os mecanismos de actuación e xeitos de provisión dos Servizos Sociais no ámbito español e europeo, así como a estrutura xeral e a organización.
- Coñecer e comprender o obxecto e os mecanismos de actuación e xeitos de provisión dos subsistemas de benestar social (saúde, educación, garantía de ingresos, vivenda, etc.) no ámbito español e europeo, así como a súa estrutura xeral e a súa organización.
- Coñecer e comprender o obxecto e os mecanismos de actuación da cooperación ao desenvolvemento

Contidos

- I.- Política social e sistemas de benestar no marco do desenvolvemento da actividade profesional de Traballo Social. O obxecto e os mecanismos de actuación e formas de provisión desde unha perspectiva histórica.
- II.- Estrutura xeral e organización estatal en relación aos sistemas de benestar
- III.- Política social e Educación
- IV.- Política social e Sanidade
- V.- Política social e Vivenda
- VI.- Política social e Emprego
- VII.- Política social e Seguridade Social
- VIII.- Política social e Servizos Sociais
- IX.- Estrutura dos sistemas de benestar nunha perspectiva europea
- X.- A cooperación ao desenvolvemento e as Administracións Públicas

Bibliografía básica e complementaria

- AA.VV (1986) 4 Siglos de acción social de la beneficencia al bienestar social.Ed. Consejo General de Colegios Oficiales de Diplomados en trabajo Social y Asistentes Sociales. Madrid.
- AA.VV (1989) Sociedad civil e Instituciones democráticas. Ed. Edita Popular S.A.Madrid.
- ALEMÁN BRACHO,C. y GARCÉS FERRER,J.(coord.)(1996) Administración Social: servicios de bienestar social.Ed. Siglo XXI. Madrid.
- ALEMÁN BRACHO,C. e GARCÉS FERRER,J.(coord.)(1998) Política Social, McGraw-Hill.Madrid.
- ALEMÁN BRACHO,C. e GARCÉS FERRER,J.(1999) Fundamentos de bienestar social. Ed.Tirant lo Blanch.Valencia.
- ALONSO SECO, JM. e GONZALO GONZÁLEZ,B.(2000) La Asistencia social y los servicios sociales en España.Ed. Boletín Oficial del Estado.Madrid.
- .-COLOM, D. e MIRANDA, M.(coord.)(1998) Organizaciones de bienestar. Mira editores. Zaragoza.
- COLOM, D. e MIRANDA, M.(coord.)(1999) Poblaciones y bienestar.Ed. Mira editores. Zaragoza.
- DÍEZ COLLADO, JR.(1994) El bienestar social: concepto y medida. Ed. Edita Popular S.A.Madrid.
- FERNÁNDEZ GARCÍA, T. e GARCÉS FERRER, J (coord.) (1999) Crítica y futuro del Estado de Bienestar. Ed. Tirant lo Blanch.Valencia.
- GARCÉS FERRER, J.(coord.) (1996) Sistema político y administrativo de los servicios sociales. Ed. Tirant lo Blanch.Valencia.
- GINER,S. e SARASA, S. (coord.) (1997) Buén gobierno y política social. Ed.Ariel. Barcelona.
- GUTIERREZ RESA, A. e GARCÉS FERER,J. (coord.) (1999) Los servicios sociales en las Comunidades y Ciudades Autónomas. Ed. Tirant lo Blanch.Valencia.
- HERRERA GÓMEZ, M. (1998) El tercer sector en los sistemas de bienestar. Ed. Tirant lo Blanch.Valencia.
- MIRA-PERCEVAL PASTOR, MT. DE ALFONSETI HARTMANN, N. e GIMÉNEZ BERTOMEU, V. (2007) Servicios Sociales: estructura dinámica, políticas y estrategias en España y la Comunidad Valenciana.Ed. Universidad de Alicante. Alicante.

Competencias

Na Memoria do Título de Grao en Traballo Social sinóñase que esta materia contribúe a acadar as seguintes competencias, vinculadas cos obxectivos propostos para a titulación:

Competencias xenéricas:

- Ter a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes, facer valoracións e diagnósticos sociais, no ámbito da intervención social, que inclúan unha reflexión sobre temas actuais de índole social, científica ou ética.

Competencias específicas:

- Ter a capacidade para traballar e valorar de maneira conxunta con persoas, familias, grupos, organizacións e comunidades as súas necesidades e circunstancias, promovendo o cambio, a resolución de problemas nas relacións humanas e o fortalecemento e a liberdade da sociedade para incrementar o benestar e a cohesión:
- Coñecer a realidade social, as teorías sociais así como teorías sobre a cultura e a diversidade cultural.

Competencias transversais:

- Capacidade de análise e síntese.
- Capacidade de comunicación oral e escrita.
- Capacidade de razoamento crítico.
- Capacidade de aprendizaxe autónoma.
- Capacidade de motivación pola calidade.

Metodoloxía da ensinanza

A docencia está organizada en 36 horas distribuídas en sesións na aula (as primeiras de 1 hora e 30 minutos de duración cada unha e as seguintes 1 hora), e impartidas ao grupo grande. Outras 9 horas a cada grupo en que se subdivida o grupo grande, distribuídas ao longo do período lectivo en 6 sesións na aula de 1 hora e 30 minutos de duración cada unha. Nas sesións na aula a docencia será de tipo expositivo, con menor participación activa do alumnado, e de tipo interactivo en que si o alumnado terá unha participación máis activa.

Docencia expositiva: A través de exposicións na aula e dando lugar á participación, a profesora explicará aspectos básicos e centrais de cada tema establecido no programa, achegando información esencial e delimitando conceptos, resaltando os aspectos relevantes e as relacións entre eles.

Docencia Interactiva: O alumnado individualmente ou organizado en equipos de traballo desenvolverá actividades que requirirán unha participación activa na construción do seu propio coñecemento. Realizarase a lectura/visionado e análise de textos ou material audiovisual con debate tutorizado e / ou preguntas na aula. Utilización de bibliografía, fontes estatísticas ou outros materiais vinculados ao programa académico e complementario á teoría impartida na asignatura, ben proporcionado pola profesora ou buscados e achegados polo alumnado, con exposicións por parte de este dos traballos a realizar na aula. Ademais o/a alumno/a terá que realizar un traballo de curso en grupo segundo as pautas específicas a indicar pola profesora.

Tutorías académicas: dirixidas a orientar e asesorar as actividades e tarefas propostas ao alumnado, realizadas de forma autónoma tanto individualmente como en grupo. Así mesmo resolveranse dúbidas que se lle poidan presentar ao alumnado no seu proceso de aprendizaxe.

Sistema de avaliación da aprendizaxe

Haberá un exame final será tipo test, correspondente á convocatoria oficial, que é necesario superar para aprobar a materia. Contará con vinte e cinco preguntas, con tres opcións de resposta cada unha delas. Para cada pregunta, só unha única opción será válida e verdadeira. Cada pregunta respondida correctamente terá un valor de 0,40 puntos. Será obrigatorio responder como mínimo quince preguntas. Admítese un máximo de tres fallos sen penalización algunha. A partir do cuarto erro, cada fallo será sancionado cun desconto de 0,40 puntos.

O exame final liberará o 75% da nota final.

O 25% restante da nota final se corresponderá coa avaliación continua, do seguinte xeito:

A participación do alumno na aula: 5% da nota final.

Os controis escritos: 10% da nota final.

Traballos entregados e/expostos na aula: 10% da nota final.

O sistema de control de asistencia é o establecido polo centro. O alumnado que xustifique a súa ausencia poderá compensar as faltas de asistencia coa realización dun traballo a acordar co profesor, que deberá entregar por escrito. A puntuación correspondente á asistencia será como segue:

10 ou máis asistencias: 0,50 punto.

De 7 a 9 asistencias: 0,40 puntos.

De 6 a 5 asistencias: 0,30 puntos.

De 4 a 3 asistencias: 0,20 puntos.

Tempo de estudos e de traballo persoal que debe dedicar un estudante para superala

O tempo de estudo e traballo persoal do alumnado estímase en 99 horas distribuídas como segue:

.-Estudo autónomo Individual ou en grupo: 50 horas

.-E exercicios: 15 horas

.-Lectura de textos: 15 horas

.-Elaboración de traballos, visualización de material: 15 horas

.-Preparación de exposicións orais: 4 horas

Recomendacións para o estudo da materia

A asistencia ás clases expositivas é clave para que o alumnado poida ir construíndo o corpo teórico da asignatura necesario para orientar a aprendizaxe práctica.

A participación nas clases interactivas é fundamental para a integración do coñecemento teórico e práctico, e para posicionar ao alumno/a en contextos profesionais.

Recoméndase ao alumnado que no desenvolvemento temporal da materia mantenga un contacto periódico coa profesora encargada da docencia para aclarar e orientar sobre bibliografía necesaria para aprofundar en aspectos de maior interese para o/a alumno/a.

Observacións

A asignatura pertence á "Materia: Servizos Sociais" dentro do "Módulo: O contexto Institucional do Traballo Social".

Código Contido	Nome	Curso académico	Idioma
G3171106	Antropoloxía Social e Cultural	2010/2011	Galego

Obxectivos da materia

- Coñecer os procesos e elementos fundamentais que configuran o comportamento humano no medio social e a relación entre a persoa e o contorno.
- Coñecer as achegas das distintas teorías antropolóxicas acerca do comportamento humano na realidade social.
- Comprender a dimensión social dos procesos subxectivos e de formación de identidades sociais.
- Identificar os procesos de formación, desenvolvemento e evolución das persoas, as familias, os grupos, as organizacións e as comunidades.
- Comprender e valorar as perspectivas doutras culturas recoñecendo a diversidade cultural e humana.

Contidos

Tema 1. Definición e obxecto da Antropoloxía. Definición da Antropoloxía xeral. Ramas da Antropoloxía. Definición de Antropoloxía social e cultural. Obxecto de estudo da Antropoloxía social e cultural. Relacións da Antropoloxía con outras ciencias. Sociedade e cultura. Técnicas de investigación.

Tema 2. Antropoloxía ecolóxica e económica. Adaptación ao medio ambiente: factores tecnolóxicos e económicos. Tipos de subsistencia: formas de produción. Organización e división do traballo. Tipos de intercambio: reciprocidade, redistribución, intercambio de mercado. Redistribución: exemplo clásico de potlatch. Sociedades industrializadas.

Tema 3. Sistemas de parentesco e matrimonio. Parentesco. Matrimonio. Roles de xénero.

Tema 4. Control social e organización política. Definicións de política e poder. Sistemas de organización política. Control social. Milenarismo ou revitalización.

Tema 5. Antropoloxía cognitiva. Linguaxe, comunicación e cultura. Crenzas e tipos de cultos: teorías e conceptos xerais.

Tema 6. Antropoloxía aplicada. Definición de antropoloxía aplicada. Investigación, teoría e práctica. Antropoloxía da medicina. Antropoloxía urbana.

Tema 7. Sistema mundial. Estratificación. Teoría do sistema mundial. Sistemas de estratificación. Etnicidade e racismo; tolerancia e conflito. Colonialismo e desenvolvemento.

Bibliografía básica e complementaria

Bibliografía básica.

KOTTAK, Conrad Phillip. (2003): Antropología Cultural. Espejo para la Humanidad Madrid: McGraw Hill. (Tercera edición.)
 PENA VELO, Elvira (2001): Antropología social. Ejercicios. Santiago de Compostela: Tórculo Edicións.

Bibliografía complementaria.

- BALANDIER, George. (1967): Antropología política. Barcelona: Península, 1976. 225 pp.
 BANTON, Michael (Comp.) (1966): Antropología de las sociedades complejas. Madrid: Alianza, 1980. 162 pp.
 BEALS, Ralph e HOIJER, Harry (1953): Introducción a la Antropología. Madrid: Aguilar, 1981.
 BEATTIE, John Hugh Marshall. (1964): Otras culturas. Objetivos, métodos y realizaciones de la Antropología Social. México: F.C.E., 1972. 355 pp.
 BENEDICT, Ruth Fulton. (1934): El hombre y la cultura. Barcelona: Edhasa, 1989. 284 pp.
 BUCHLER, Ira. (1982): Estudios de parentesco. Barcelona: Anagrama.
 CASSIRER, Ernest. (1944): Antropología filosófica. Introducción a una filosofía de la cultura. México: F.C.E., 1975. 335 pp.
 DIAMOND, Stanley e BELASCO, Bernard. (1980): De la cultura primitiva a la cultura moderna. Barcelona: Anagrama, 1982. 138 pp.
 EVANS-PRITCHARD, Edward Evan. (1965): Las teorías de la religión primitiva. Madrid: Siglo XXI, 1976. 200 pp.
 EVANS-PRITCHARD, Edward Evan. (1937): Brujería, magia y oráculos entre los azande. Barcelona: Anagrama, 1976. 496 pp.
 EVANS-PRITCHARD, Edward Evan. (1940): Los nuer. Barcelona: Anagrama, 1977. 284 pp.
 FOX, Robin. (1967): Sistemas de parentesco y matrimonio. Madrid: Alianza, 1972. 253 pp.
 GUMPERZ, Joseph e BENNETT, Adrian. (1980): Lenguaje y cultura. Barcelona: Anagrama, 1981. 138 pp.
 HARRIS, Marvin. (1971): Introducción a la antropología general. Madrid: Alianza, 1992, (Quinta edición original revisada), 685 pp.
 HERSKOVITS, Melville Jean. (1948): El hombre y sus obras. México: F.C.E.
 KAHN, J. S. (Comp.) (1974): El concepto de cultura: textos fundamentales. Barcelona: Anagrama, 1975. 248 pp.
 LÉVI-STRAUSS, Claude. (1958): Antropología estructural. Buenos Aires: Eudeba, 1976. 371 pp.
 LÉVI-STRAUSS, Claude, SPIRO, Melford E. y GOUGH, Kathleen. (1974): Polémica sobre el origen y la universalidad de la familia. Barcelona: Anagrama, 1982. 154 pp.
 LIENHARDT, Godfrey. (1964): Antropología social. México: F.C.E., 1971. 278 pp.
 MAIR, Lucy. (1965): Introducción a la antropología social. Madrid: Alianza, 1973. 304 pp.
 MALINOWSKI, Bronislaw. (1922): Los argonautas del pacífico occidental. Barcelona: Península, 1975.
 MALINOWSKI, Bronislaw. (1926): Crimen y costumbre en la sociedad salvaje. Barcelona: Ariel, 1973. 156 pp.
 MALINOWSKI, Bronislaw. (1944) Una teoría científica de la cultura. Barcelona: Edhasa, 1970.
 MAUSS, Marcel. (1947): Introducción a la Etnografía. Madrid: Istmo, 1974, pp. 388.
 MAUSS, Marcel. (1950): Sociología y Antropología. Madrid: Tecnos, 1979. 388 pp.
 MEAD, Margaret. (1928): Adolescencia, sexo y cultura en Samoa. Barcelona: Laia, 1981. 351 pp.
 NADEL, S. F. (1951): Fundamentos de antropología social. Madrid: F.C.E., 1974. 457 pp.
 RADCLIFFE-BROWN, A.R. (1952): Estructura y función en la sociedad primitiva. Barcelona: Península, 1972. 249 pp.
 RADCLIFFE-BROWN, A.R. (1958): El método de la Antropología social. Barcelona: Anagrama, 1975. 203 pp.
 ROSSI, Ino y O'HIGGINS, Edward. (1980): Teorías de la cultura y métodos antropológicos. Barcelona: Anagrama, 1981. 204 pp.
 WOLF, Eric Robert. (1966): Los campesinos. Barcelona: Labor, 1982. 151 pp.

Competencias

- Ter a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes, facer valoracións e diagnósticos sociais, no ámbito da intervención social, que inclúan unha reflexión sobre temas actuais de índole social, científica ou ética.
- Coñecer a realidade social, as teorías sociais así como teorías sobre a cultura e a diversidade cultural.
- Capacidade de análise e síntese .
- Capacidade de comunicación oral e escrita.
- Capacidade de razoamento crítico.
- Capacidade de aprendizaxe autónomo.
- Capacidade de motivación pola calidade.

Metodoloxía da ensinanza

As sesións de aula nas aulas expositivas serán de una hora e media á semana. A súa finalidade é a explicación dos aspectos básicos de cada tema establecido no programa, proporcionando a información necesaria que permita ao alumnado o aprendizaxe autónomo.

A docencia interactiva, de 18 horas distribuídas no cuadrimestre, pretende que o alumnado, individual ou en grupo, desenvolva actividades de participación activa: discusión de casos, traballo con textos ou datos, aplicación de técnicas, destrezas e habilidades a supostos prácticos, etc.

A través das titorías asesórase ao alumnado para o desenvolvemento das actividades propostas de realización autónoma polo/a alumno/a, que supoñen un proceso de autoaprendizaxe.

Sistema de avaliación da aprendizaxe

Haberá un exame final tipo test, correspondente á convocatoria oficial, que é necesario superar para aprobar a materia. Contará con vinte e cinco preguntas, con tres opcións de resposta cada unha delas. Para cada pregunta, só unha única opción será válida e verdadeira. Cada pregunta respondida correctamente terá un valor de 0,40 puntos. Será obrigatorio responder como mínimo quince preguntas. Admítese un máximo de tres fallos sen penalización algunha. A partir do cuarto erro, cada fallo será sancionado cun desconto de 0,40 puntos.

O exame final liberará o 60% da nota final.

O 40% restante da nota final se corresponderá coa avaliación continua, do seguinte xeito:

A asistencia do alumno ás aulas: 10% da nota final.
Traballos entregados e/expostos na aula: 30% da nota final.

O sistema de control de asistencia é o establecido polo centro. O alumnado que xustifique a súa ausencia poderá compensar as faltas de asistencia ás sesións interactivas coa realización dun traballo a acordar co profesor, que deberá entregar por escrito. A puntuación correspondente á asistencia das sesións interactivas será como sigue:

10 ou máis asistencias: 1 punto.
De 7 a 9 asistencias: 0,75 puntos.
De 6 a 5 asistencias: 0,50 puntos.
De 4 a 3 asistencias: 0,25 puntos

Tempo de estudos e de traballo persoal que debe dedicar un estudante para superala

O tempo de estudo e traballo persoal estimado que debe dedicar un estudante para a superación da Antropoloxía Social e Cultural é dun total de 99 horas distribuídas do seguinte xeito:

Estudo autónomo individual ou en grupo: 50 horas.
Exercicios: 15 horas.
Lectura de textos: 10 horas.
Elaboración de traballos, visualización de material: 20 horas.
Preparación de exposicións: 04 horas.

Recomendacións para o estudo da materia

Non hai recomendacións específicas, para alén do contacto periódico co profesor e a participación nas aulas interactivas.

Guía docente da asignatura
Fundamentos de Economía
Ano académico 2010-2011

Características básicas da asignatura:

Módulo: Ferramentas legais e organizativas para o traballo social

Materia: Xestión de organizacións

Asignatura: Fundamentos de Economía

Carácter: Básica

Créditos: 6

Curso/Cuadrimestre: Primeiro curso/segundo cuadrimestre

Profesor: Jesús Ángel Dopico Castro

Obxetivos da asignatura:

Dacordo co exposto na memoria do Grao en Traballo Social da EUTS os obxetivos básicos da asignatura son os seguintes:

- Coñecer os conceptos básicos da Economía.
- Coñecer os conceptos fundamentais e adquirir as destrezas básicas de xestión económica (orzamentos, contabilidade, etc.), así como da creación de organizacións e formas de autoemprego.
- Ser capaz de aplicar mecanismos de xestión económica de recursos e servizos.

Contidos:

Para acadar os obxetivos plantexados para a asignatura os contidos xerais da materia son os seguintes:

- Conceptos básicos de Economía.
- Ferramentas básicas de xestión económica: Técnicas orzamentarias e réxime contable.
- Creación de entidades económicas e a súa vinculación ca xeración de emprego e formas de autoemprego.

A continuación expóñense os descritores básicos do contido de cada un dos temas que integran o programa de docencia expositiva e interactiva:

Tema 1

Técnicas e instrumentos de análise en Economía

Descrición das diferentes técnicas e instrumentos que se empreñan no análise económico teórico e aplicado. Especial incidencia no concepto de relación funcional e no análise de representacións gráficas teóricas e de datos estatísticos.

Tema 2

Axentes económicos e sistemas económicos

Estudo sistemático dos diferentes axentes que interveñen na actividade económica, con especial incidencia nas organizacións empresariais e no análise das súas actividades e estados contables. Explicación do esquema do fluxo circular da renda. Estudo teórico e aplicado das diferentes formas de organización da actividade económica dun país e da súa vinculación cas principais doutrinas económicas.

Tema 3

O funcionamento do mercado

Análise dos fundamentos básicos da lei da oferta e da demanda e dos elementos determinantes do comportamento dos mercados. Análise matemático e gráfico dos procesos de determinación de prezos de mercado. Estudo dos fallos do mercado e das súas posibles solucións.

Tema 4

O papel económico do Estado

Estudo das xustificacións existentes para a intervención pública na economía e das funcións económicas do Estado nunha economía moderna. Análise de procesos orzamentarios públicos e das diferentes medidas de política económica.

Tema 5

Indicadores económicos e sociais

Análise dos principais indicadores da situación económica e social dun país. Especial atención ó PIB como indicador económico básico e ó IDH como principal indicador da situación socioeconómica (benestar social) dun país. Introducción ós indicadores de desenvolvemento sustentable.

Tema 6

O diñeiro e o financiamento da economía

Estudo do concepto, as funcións e o proceso de creación de diñeiro nunha economía moderna. Análise dos tipos de xuro e do funcionamento das institucións e os mercados financeiros no proceso de financiamento da actividade económica. Estudo do Banco Central e da inflación.

Tema 7

Economía laboral e políticas de emprego

Estudo sistemático do funcionamento do mercado de traballo dende unha perspectiva económica e das teorías explicativas do desemprego. Análise dos principais indicadores do mercado laboral e interpretación dos mesmos. Estudo das principais políticas de emprego con aplicación nos países desenvolvidos.

Tema 8

A distribución da renda e as políticas sociais

Estudo teórico e aplicado sobre os determinantes e a medición da distribución da renda e da riqueza nun país. Análise da xustiza distributiva como obxectivo de política socioeconómica. Estudo das políticas económicas e sociais de carácter redistributivo.

Tema 9

O Estado do Benestar

Análise dos fundamentos económicos do Estado do Benestar. Estudo das diferentes tipoloxías de Estados do Benestar. Píares básicos e perspectivas de futuro do Estado do benestar.

Programa de traballo exclusivo para grupos interactivos:

Está previsto que cada grupo interactivo dispoña dun total de seis sesións ó longo do curso. A programación inicial consiste en desenvolver en ²⁴clase unha selección das seguintes actividades, dun

elevado grao de flexibilidade, dado que ese desenvolvemento depende de numerosos factores que haberá que avaliar durante o transcurso do cuadrimestre:

1. Lectura inicial sobre a materia e preguntas de comprensión de conceptos.
2. Exercicio/práctica sobre análisis contable de estados financeiros.
3. Exercicio/práctica sobre funcionamento do mercado e determinación de prezos.
4. Exercicio/práctica sobre orzamentos públicos.
5. Exercicio/práctica sobre indicadores económicos.
6. Exercicio/práctica sobre indicadores de benestar social.
7. Exercicio/práctica sobre indicadores do mercado de traballo.
8. Exercicio/práctica sobre distribución da renda e discusión de políticas redistributivas.
9. Outros exercicios/prácticas, lecturas ou actividades diversas.

Bibliografía básica e complementaria:

Alesina, A. e Giavazzi, F. (2009)

El futuro de Europa. Reforma o declive, Antoni Bosch editor.

Amat, O. (2008)

Análisis Económico-Financiero, Gestión 2000, 20ª Edición.

Cuadrado Roura, J. R. (2010, dir.)

Política Económica. Elaboración, objetivos e instrumentos, McGraw-Hill. Cuarta Edición.

Dasgupta, P. (2009)

Economía. Una breve introducción, Alianza Editorial Economía.

Esping-Andersen, G. (2000)

Fundamentos sociales de las economías postindustriales, Ariel.

Esping-Andersen, G. e Palier, B. (2010)

Los tres grandes retos del Estado del Bienestar, Ariel Ciencia Política.

Fernández Díaz, A.; Parejo Gámir, J. A. e Rodríguez Sáiz, L. (2006)

Política Económica, McGraw-Hill, Cuarta Edición.

González, J. J. e Requena, M. (2008, eds.)

Tres décadas de cambio social en España, Alianza Editorial.

Graue, A. (2009)

Fundamentos de Economía, Pearson.

Lipsey, R. G. (1989)

Introducción a la Economía Positiva, Vicens Universidad.

McConnell, C. R.; Brue, S.L. e Macpherson, D. A. (2007)

Economía Laboral, McGraw-Hill, Séptima Edición.

Mankiw, N. G. (2004)

Principios de Economía, McGraw-Hill, Tercera Edición

Mochón, F. (2010)
Principios de Economía, McGraw-Hill, Quinta edición.

Mochón, F. (2009)
Economía, Teoría y Política, McGraw-Hill, Sexta Edición.

Montagut, T. (2008)
Política social. Una introducción, Ariel Sociología, Tercera Edición revisada y actualizada.

Rodríguez Cabrero, G. (2004)
El Estado del Bienestar en España: debates, desarrollo y retos, Editorial Fundamentos.

Samuelson, P. A. e Nordhaus, W. D. (2006)
Economía, McGraw-Hill, Decimoctava Edición.

Ademais das referenzas bibliográficas sinaladas, poderán utilizarse en clase artigos técnicos ou periodísticos, información estatística e lecturas que podan aparecer con posterioridade á elaboración deste programa ou que teñan unha utilización que poda ser aconsellable en función do traballo que se esté a realizar en clase, respostando así á idea de flexibilidade da docencia en grupos interactivos.

Competencias:

Dacordo co exposto na memoria do Grao en Traballo Social da EUTS as competencias da asignatura son as seguintes:

Competencias xenéricas:

X 3: Ter a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes, facer valoracións e diagnósos sociais, no eido da intervención social, que inclúan unha reflexión sobre temas actuais de índole social, científica ou ética.

Competencias específicas:

E 1.4: Coñecer a realidade social, as teorías sociais así como teorías sobre a cultura e a diversidade cultural. Esta competencia específica forma parte da E 1: Ter a capacidade para traballar e valorar de maneira conxunta con persoas, familias, grupos, organizacións e comunidades as súas necesidades e circunstancias, promovendo o cambio, a resolución de problemas nas relacións humanas e o fortalecemento e a liberdade da sociedade para incrementar o benestar e a cohesión.

Competencias transversais:

T 1: Capacidade de análise y síntese.
T 3: Capacidade de comunicación oral e escrita.
T 11: Capacidade de razoamento crítico.
T 13: Capacidade de aprendizaxe autónomo.
T 18: Capacidade de motivación pola calidade.

Metodoloxía de ensino:

O traballo presencial na aula consta de docencia expositiva, docencia interactiva e avaliación. O traballo persoal do alumno/a baséase no estudo autónomo individual ou en grupo, na realización de exercicios ou prácticas, na lectura e comprensión de textos especializados, a elaboración de traballos, a visualización

de material sobre a asignatura e sondaxes bibliográficas. Todo elo cas cargas horarias que se sinalan na memoria do Grao en Traballo Social da EUTS para a asignatura Fundamentos de Economía.

Sistema de avaliación:

A avaliación da asignatura dividirásese en dúas partes. 1) Un exame cun valor de 7,5 puntos que se celebrará na data oficial determinada polo centro e 2) os traballos, exercicios e comentarios realizados en clase, cun valor de 2,5 puntos (prevéese inicialmente que cada alumno realice 6 traballos nas horas de docencia con grupos interactivos, catro deles cun valor de 0,5 puntos cada un e dous deles cun valor de 0,25 puntos cada un).

Para todos aqueles alumnos/as ós que sexa de aplicación a dispensa de asistencia á totalidade do curso ou a dispensa de asistencia ás actividades presenciais a avaliación consistirá nun exame final que se celebrará na data oficial determinada polo centro cun valor de 10 puntos. Ditos alumnos/as deberán poñerse en contacto co profesor da asignatura para coñecer o material que deben utilizar para preparar o exame final da asignatura, que dependerá do nivel de dispensa de asistencia do alumno/a (dispensa da totalidade do curso ou dispensa de actividades presenciais). As dispensas de asistencia deben ser oficiais dacordo ca aplicación da normativa da USC de asistencia a clase nas ensinanzas adaptadas ó EEES e co anexo da EUTS a dita normativa.

Tempo de estudo e traballo persoal:

O reparto de cargas horarias é o seguinte, dacordo ca memoria do Grao en Traballo Social da EUTS:

Traballo persoal do alumno/a:

Estudio autónomo individual ou en grupo: 50 horas

Exercicios: 15 horas

Lectura de textos: 15 horas

Elaboración de traballos, visualización de material: 15 horas

Outras tarefas propostas: 4 horas de sondaxes bibliográficas

Total: 99 horas

Código Contido	Nome	Curso académico	Idioma
G3171122	Historia do Traballo Social	2010/2011	Galego

Obxectivos da materia

- Comprender criticamente a natureza do Traballo Social como profesión e como disciplina, e as súas relacións coas diversas Ciencias Sociais
- Coñecer os principais elementos da historia do Traballo Social e a acción social, e as tendencias actuais do mesmo
- Coñecer as principais correntes teóricas constitutivas do Traballo Social como disciplina.

Contidos

- Precedentes e precursores da acción social profesional.
- Aportacións de correntes filosóficas e teóricas ao Traballo Social.
- Orixe e consolidación do Traballo Social: aportacións das principais figuras.
- Os métodos clásicos.
- O proceso de reconceptualización.
- Antecedentes, orixe e evolución do Traballo Social en España.
- A situación actual do Traballo Social

Bibliografía básica e complementaria

- ÁNDER-EGG, Ezequiel (1984) El desafío de la reconceptualización; Buenos Aires; Humanitas
- .- (1984) Historia del Trabajo Social; Buenos Aires; Humanitas
- .- (1992) Introducción al Trabajo Social; (Acción Social); Madrid; Siglo XXI de España Editores S.A.
- ÁNDER-EGG, Ezequiel y otros (1975) Del ajuste a la transformación: apuntes para una Historia del Trabajo Social; Buenos Aires; Humanitas
- COLOMER, Montserrat (2009) El trabajo social que yo he vivido. Barcelona; Impulso a la Acción Social
- DE LA RED, Natividad (1993) Aproximaciones al Trabajo Social; Madrid; Siglo XXI
- ESCARTÍN CAPARRÓS, M.J. e SUÁREZ SOTO, Esperanza (1994) Introducción al Trabajo Social: Historia y Fundamentos teórico-prácticos; (Col Amalgama); Alicante; Aguaclara
- FERNÁNDEZ GARCÍA, Tomás (Coord), Fundamentos del Trabajo Social, (Política Social Servicios Sociales); Madrid; Alianza
- FERNÁNDEZ GARCÍA, T; ALEMÁN BRACHO, Carmen (Coords)(2003) Introducción al Trabajo Social; (Manuales Ciencias Sociales); Madrid; Alianza
- KISNERMAN, Natalio (1985) Introducción al Trabajo Social; (Teoría y Práctica); Buenos Aires; Hvmantitas
- MAZA ZORRILLA; Elena (1987) Pobreza y asistencia social en España, siglos XVI al XX. Aproximación histórica; Valladolid; Universidad de Valladolid
- MIRANDA ARANDA, Miguel (2004) De la caridad a la ciencia. Pragmatismo, interaccionismo simbólico y Trabajo Social; (Trabajo Social Hoy); Zaragoza; Mira Editores
- MOIX MARTÍNEZ, Manuel (1991) Introducción al Trabajo Social; Madrid; Trivium
- .- (2006) Teoría del Trabajo Social; Madrid; Síntesis
- MOLINA SÁNCHEZ, Mª Victoria (1994) Las enseñanzas del Trabajo Social en España 1932-1983; Madrid; Universidad Pontificia de Comillas
- RUBÍ, Carmen (1989) Introducción al trabajo social; Barcelona; Llar del Llibre
- TORRES DÍAZ, Jorge (1987) Historia del Trabajo Social; Buenos Aires; Humanitas
- VVAA (1985) De la beneficencia al bienestar. Cuatro siglos de acción social; Madrid; Consejo General de Colegios Oficiales de Diplomados en Trabajo Social y Asistentes Sociales
- VVAA (1990) Trabajo social en España; situación y perspectivas. Revista SSSS y Política Social nº 20
- VVAA (1999) II foro de Trabajo Social. Pasado, presente y futuro del Trabajo Social. Madrid. Universidad Pontificia de Comillas.
- VVAA (2004) Los pioneros del Trabajo Social. Una apuesta por descubrirlos. Huelva. Universidad de Huelva.

Competencias

Xenéricas:

- Posuír e comprender os coñecementos que definen ao Traballo Social como disciplina científica, incluíndo as súas teorías, métodos e ámbitos de aplicación, a un nivel que se apoia nas publicacións máis avanzadas e inclúe algúns dos aspectos máis relevantes que están na vangarda do coñecemento neste campo.

Específicas:

- Ter a capacidade para traballar e valorar de maneira conxunta con persoas, familias, grupos, organizacións e comunidades, as súas necesidades e circunstancias, promovendo o cambio, a resolución de problemas nas relacións humanas e o fortalecemento e a liberdade da sociedade para incrementar o benestar e a cohesión

- Coñecer a realidade social, as teorías sociais así como teorías sobre a cultura e a diversidade cultural.

Transversais:

- Capacidade de análise e síntese
- Capacidade de comunicación oral e escrita
- Capacidade de razoamento crítico
- Capacidade de aprendizaxe autónoma
- Capacidade de motivación pola calidade

Metodoloxía da ensinanza

As sesións de aula en clases expositivas serán de dúas horas á semana. A súa finalidade é a explicación dos aspectos básicos de cada

tema establecido no programa, proporcionando a información necesaria que permita ao alumnado a aprendizaxe autónoma. Así mesmo, incluírse nestas sesións a proxección de material audiovisual, así como a exposición das tarefas realizadas polo alumnado.

A docencia interactiva, de 9 horas distribuídas no cuadrimestre, pretende que o alumnado, individual ou grupalmente, desenvolva actividades de participación activa: discusión de casos; traballo con textos ou datos; aplicación de técnicas, destrezas e habilidades ante supostos prácticos, etc.

A través das titorías asesórase ao alumnado para a realización das actividades conducentes a desenvolver a capacidade de aprendizaxe autónoma.

Poderán producirse cambios na metodoloxía cando así sexa acordado entre a profesora e o alumnado, e sempre que supoña unha mellora para a aprendizaxe.

Sistema de avaliación da aprendizaxe

A avaliación da materia realízase mediante a avaliación continua e a realización de probas parciais e exames finais.

- Realizaranse dúas probas escritas eliminatorias da materia para mostrar a asimilación de contidos. No caso de que a/o alumna/o non as supere ou non se presente poderá facelo nas convocatorias finais de exames. As probas escritas eliminatorias e / ou os exames finais teñen un peso do 75% sobre a cualificación global (máximo de 7,5 puntos obtidos tras a media das probas realizadas).

- A avaliación continua supón o 25% da cualificación global (máximo de 2,5 puntos). A avaliación continua contempla:

- Asistencia ás sesións expositivas e interactivas: máximo 0,5 punto

- Realización de tarefas: máximo 1 punto

- Exposición de tarefas: máximo 1 punto

O sistema de control de asistencia aplícase de acordo cos criterios establecidos polo centro.

As causas polas que se poden xustificar as faltas de asistencia son as establecidas na Normativa de asistencia a clase nas ensinanzas adaptadas ao espazo europeo de educación superior (Acordo do Consello de Goberno da USC do 25 de marzo de 2010).

O alumnado que xustifique a imposibilidade de asistir ás sesións expositivas e interactivas poderá compensar as faltas de asistencia coa realización e defensa dun traballo. A temática e a metodoloxía que hai que seguir, para esta compensación, será acordada entre a profesora e a/a alumna/ou.

Poderán producirse cambios no sistema de avaliación da materia cando así sexa acordado entre a profesora e o alumnado, e sempre que supoña unha mellora para a aprendizaxe.

Tempo de estudos e de traballo persoal que debe dedicar un estudante para superala

Estudo autónomo individual ou en grupo: 50 horas

Exercicios: 15 horas

Lectura de textos: 15 horas

Elaboración de traballos, visualización de material: 15 horas

Preparación de exposicións: 4 horas

Total: 99 horas

Recomendacións para o estudo da materia

A asistencia ás clases expositivas é clave para que o alumnado poida ir construíndo o corpo teórico da materia que en todo momento orienta a aprendizaxe práctico.

A participación nas clases interactivas é fundamental para a integración dos coñecementos teóricos e prácticos, e para situar o alumno/a en contextos profesionais.

Recoméndase ao alumnado que no desenvolvemento temporal da materia manteña un contacto periódico coa profesora encargada para a clarificación e a orientación bibliográfica precisa para poder profundar nas parcelas de maior interese.

Código Contido	Nome	Curso académico	Idioma
G3171123	Ética e Traballo Social	2010/2011	Galego

Obxectivos da materia

- Ser capaz de analizar a relación entre políticas institucionais, as esixencias legais e os límites profesionais no desenvolvemento do traballo social.
- Adquirir os conceptos morais de dereitos, responsabilidade, liberdade, autoridade e poder na práctica do traballo social.
- Ser capaz de aplicar a base dos valores, as normas éticas e os códigos deontolóxicos da práctica do traballo social, e de seguilos.
- Saber analizar críticamente os casos nos que xurden dilemas éticos

Contidos

TEMA 1: Ética Xeral

- 1.1 Orixe da ética
- 1.2 Ética nas sociedades pequenas e na antigüidade
- 1.3 As grandes tradicións éticas

TEMA 2: Conceptos e definicións

TEMA 3 : Teorías éticas

- 3.1 O dereito natural
- 3.2 A ética kantiana
- 3.3 O contrato social
- 3.4 A deontoloxía contemporánea
- 3.5 O consecuencialismo e o utilitarismo
- 3.6 A teoría da virtude
- 3.7 Os dereitos

TEMA 4: Ética e política social

- 4.1 Onde nos movemos: posmodernidade e globalización
- 4.2 Benestar, xustiza e mercado
- 4.3 Principios do traballo social: dereitos humanos e xustiza social

TEMA 5: Ética profesional do traballo social

- 5.1 Ética e identidade profesional
- 5.2 Responsabilidade pública
- 5.3 Responsabilidade profesional
- 5.4 Principios, obrigacións e virtudes profesionais
- 5.5 Paternalismo "versus" autodeterminación

TEMA 6: A tarefa profesional

- 6.1 Códigos de ética
- 6.2 Conflitos éticos na práctica profesional
- 6.3 Dilemas éticos e toma de decisións

Bibliografía básica e complementaria

- BALLESTERO, Alberto (2006): Dilemas éticos en Trabajo Social . Ed. Eunate, 2006, Pamplona
- BANKS, Sara (1995): Ética y valores en Trabajo Social. Ed. Paidós, 1997, Barcelona
- BAUMAN, Zygmunt (2004): Vidas desperdiciadas. Ed. Paidós, 2005, Barcelona
- BERMEJO, Francisco (2002): La ética del Trabajo Social. Ed. Desclee, 2002, Madrid
- CORTINA, Adela (1998): Hasta un pueblo de demonios. Ed. Taurus, 1998, Madrid
- CORTINA, Adela (1994): La ética de la sociedad civil . Ed. Anaya, 1994, Madrid
- CORTINA y MARTINEZ (1996): Ética. Ed. Akal, 1998, Madrid
- CORTINA y PEREIRA (2009): Pobreza y libertad. Ed. Tecnos, Madrid, 2009
- LIPOVETSKY, Gilles (2003): Metamorfosis de la cultura liberal. Ed. Anagrama, 2003, Barcelona
- MARINA, J.A. y PRECIADO, N. (2002): Hablemos de la vida. Ed. Temas de Hoy, 2002, Madrid
- OSSET, Miguel (2001): Más allá de los Derechos Humanos. Ed. DVD, 2001, Madrid
- SALCEDO MEGALES, Damián (1998): Autonomía y bienestar. la ética del trabajo Social. Ed. Comares, 1998, Granada
- SALCEDO MEGALES, Damián (1990): Los valores en la práctica del Trabajo Social. Ed. Narcea, 1997, Madrid
- SEN, Amartya (1990): Bienestar, justicia y mercado. Ed. Paidós, 1997, Madrid
- SINGER, Peter (1995): Compendio de Ética. Alianza Editorial, 2007, Madrid

Competencias

XENERICAS:

G 1.- Poseer e comprender os coñecementos que definen ó Traballo Social como disciplina científica, incluyendo as súas teorías, métodos e ámbitos de aplicación, a un nivel que se apoia nas publicacións máis avanzadas e inclúe algúns dos aspectos máis relevantes que están na vanguardia do coñecemento neste campo.

G 3.- Ter a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes, facer valoracións e diagnósticos sociais, no ámbito da intervención social, que inclúan unha reflexión sobre temas actuais de índole social, científica ou ética.

G 5.- Ter desenvolvido as habilidades de aprendizaxe necesarias para continuar a súa formación e aprendizaxe no ámbito do Traballo Social cun alto grao de autonomía.

ESPECIFICAS

1.- Ter a capacidade para traballar e valorar de maneira conxunta con persoas, familias, grupos, organizacións e comunidades as súas

necesidades e circunstancias, promovendo o cambio, a resolución de problemas nas relacións humanas e o fortalecemento e a liberdade da sociedade para incrementar o benestar e a cohesión.

E 1.1.- Establecer relacións profesionais co obxecto de identificar a forma máis axeitada de intervención.

E 6.- Ter capacidade para integrar os principios e normas do Código Deontolóxico do Traballo Social e demostrar competencia profesional no exercicio do Traballo Social mesmo.

E 6.3.- Xestionar conflitos, dilemas e problemas éticos complexos identificando os mesmos, deseñando estratexias de superación e reflexionando sobre os seus resultados.

TRANSVERSAIS

- T 1.- Capacidade de análise e síntese
- T 3.- Capacidade de comunicación oral e escrita
- T 7.- Capacidade de toma de decisións
- T 11.- Capacidade de razonamento crítico
- T 12.- Capacidade de compromiso ético
- T 13.- Capacidade de aprendizaxe autónomo
- T 18.- Capacidade de motivación pola calidade

Metodoloxía da ensinanza

Esta asignatura ten 6 créditos ECTS o que supón 150 horas de traballo. 55 de traballo presencial na aula e 99 de traballo persoal do alumno.

O traballo presencial na aula divídese entre:

Docencia expositiva: 1,5 h á semana, agás ás dúas primeiras semanas que se imparten 4,5 horas. Son clases presenciais que se imparten ó grupo grande e que inclúen clase maxistral, visionado de películas relacionadas coa asignatura e debates sobre as mesmas ou outros temas de actualidade relacionados coa asignatura..

Docencia interactiva: 1,5 h á semana, comenzando a 2ª semana do cuadrimestre. Nestas clases traballarase en grupos estables de 3-4 persoas sobre textos relacionados con temas da materia , a resolución de casos prácticos mediante a aplicación dos coñecementos teóricos explicados na docencia expositiva e debates sobre diferentes cuestións relacionadas coa materia. Este material traballado nos grupos formará parte dun portafolios, do que se entregará un guión ós alumnos, que elaborará cada un dos grupos.

As dúbidas sobre a materia e a elaboración do portafolios serán resoltas tanto nas clases interactivas como nas titorías.

Óptase por un proceso metodolóxico que teña en conta os principios de participación, actividade e aprendizaxe experiencial, primando o desenvolvemento da actividade comprensiva e a adquisición de competencias.

A USC é unha universidade presencial. A asistencia a un mínimo do 80% de clases é obligatorio. O sistema de control de asistencia é o establecido polo centro. As causas polas que se pode xustificar as faltas de asistencia son as establecidas na Normativa de Asistencia á Clase nas ensinanzas adaptadas ao Espazo Europeo de Educación Superior (Acordo Consello de Goberno da USC do 25 de marzo de 2010).

Poderán producirse cambios na metodoloxía da materia cando así sexa acordado entre a profesora e o alumnado e sempre que supoña unha mellora para aprendizaxe.

Sistema de avaliación da aprendizaxe

A avaliación da materia realizarase mediante unha avaliación continua, a avaliación do portafolios elaborado por cada grupo e un exame final.

O exame final sobre o contido teórico ten un peso do 60% sobre a cualificación global, polo que o peso da avaliación continua é do 40%. É necesario acadar unha puntuación mínima de 4 sobre 10 no exame para poder sumarlle a puntuación pola avaliación continua.

CONTIDO DA AVALIACION CONTINUA

- Asistencia a clases: 5% da cualificación global
- Elaboración do portafolios: 30% da cualificación global
- Participación nos debates de clase: 5% da cualificación global

Tanto o alumnado que xustifique a imposibilidade de asistir a ningunha clase como aquel que supere o 20% de faltas ten que compensar as faltas de asistencia con un exame sobre o contido teórico da materia e sobre os textos que se traballan nas clases interactivas(aqueles sobre os que se elabora o portafolios). Neste caso o valor do exame na cualificación será dun 100%.

Tempo de estudos e de traballo persoal que debe dedicar un estudante para superala

- Estudo autónomo individual ou en grupo: 50 horas
- Lectura de textos: 10 horas
- Elaboración do portafolios: 39 horas

TOTAL: 99

Recomendacións para o estudo da materia

A asistencia ás clases expositivas é para que o alumnado poida ir construíndo o corpo teórico da materia que en todo momento orienta a aprendizaxe práctica.

A participación nas clases é fundamental para a integración dos coñecementos teóricos e prácticos, e para posicionar ó alumno en contextos profesionais.

Recoméndase ó alumnado que no desenvolvemento temporal da materia manteña un contacto periódico coa profesora encargada para a clarificación e a orientación bibliográfica precisa para poder afondar nas parcelas de maior interese para o alumno.